

ZURn6310 Kvantitativní analýza obsahu

Rozsah: 1/1/0 6 kr. Ukončení z.

Vyučující: Mgr. et Mgr. Michal Tkaczyk, Ph.D.
(přednášející), Petra Pichaničová (pomocník)

Garance: Mgr. et Mgr. Michal Tkaczyk, Ph.D.

Předpoklady: ZURn4108 Deskriptivní analýza kvantitativních dat

Limit - max. studentů: 20

Výuka: Pátek, 8:00-9:40, 5.44 (Rádio R)

Anotace

Kurz je věnován obsahové analýze, která patří mezi základní metody výzkumu médií. Obsahová analýza umožňuje generovat validní a spolehlivé zjištění týkající se většího množství komunikačních sdělení a je používána jak akademiky, tak v komerční sféře. V úvodních hodinách se studující seznámí s východisky, základním vymezením a možnostmi aplikace této výzkumné metody. V další části je kurz provede jednotlivými fázemi obsahové analýzy – od volby výzkumného tématu přes specifikaci výzkumného problému, cíle výzkumu a výzkumných otázek, formulaci hypotéz, operacionalizaci, konstrukci výzkumného souboru, tvorbu kódovacího klíče a datové matice až k nácvičku kódování, základům statistického vyhodnocování dat a psaní výzkumné zprávy/empirické statě. Kurz je zaměřen na praktické znalosti – v průběhu semestru budou studující budou pracovat vlastních projektech empirických výzkumu postavených na obsahové analýze. Výuka v hodinách probíhá formou krátkých přednášek, skupinových diskuzí, prezentací a praktických cvičení.

Cíle kurzu

Cílem kurzu je seznámit studující s kvantitativní obsahovou analýzou a vybavit je dovednostmi a zručnostmi tak, aby byli schopni navrhnout a zrealizovat vlastní empirický výzkum postaven na této metodě.

Výukové metody

Výukové metody v hodině zahrnují přednášky, studentské prezentace, diskuzi. Samostatná práce studentů zahrnuje systematickou a kritickou četbu odborných textů, rozvoj dovedností (vypracování průběžných úkolů a odborného textu) a práci v týmu.

Studijní literatura

Studijní literatura je rozdělena na povinnou a doporučenou. Znalost obsahu povinné literatury je vstupním předpokladem pro zvládnutí praktické části kurzu. Doporučená literatura rozšiřuje základní znalosti. Literatura ke kurzu je dostupná v knihovně, nebo přes portál E-zdroje. V ostatních případech literaturu poskytnou vyučující.

Podmínky absolvování kurzu

Kurz je ukončen zápočtem. Podmínky pro získání zápočtů jsou:

- účast v seminářích (je možno absentovat na 1 hodině bez udání důvodu);
- odevzdání 4 průběžných úkolů, za každý úkol je třeba získat přinejmenším 60 % bodů;
- 6 mini-prezentací o pokrocích v práci nad projektem
- odevzdání a získání přinejmenším 60 % bodů za závěrečný úkol;

Pro všechny úkoly existuje možnost jedné opravy.

Závěrečný úkol (do 3. června)

Revidovaný projekt výzkumu

Revidovaný projekt výzkumu v rozsahu do 2000 slov by měl zohlednit zpětné vazby k průběžným úkolům a mít následující strukturu:

1. ÚVOD. Formulace výzkumného problému a cíle analýzy. Vysvětlení oborové případně společenské relevance výzkumného problému.
2. TEORETICKÁ ČÁST. Představení konceptuálního rámce. Stručné shrnutí dostupných poznatků na dané téma.
3. METODOLOGICKÁ ČÁST. Formulace výzkumné otázky a hypotéz(y). Operacionalizaci proměnných. Popis metody sběru a analýzy dat. Představení zkoumaných obsahů. Popis způsobu tvorby výzkumného souboru.
4. PŘÍLOHA. Revidovaná verze kódovací knihy.

Revidovaný projekt výzkumu je třeba odevzdat do odevzdávnice. Za projekt lze získat 50 bodů.

Konkrétní zadání analýzy studenti vypracují v prvním průběžném úkolu.

Průběžné úkoly

V průběhu semestru studenti odevzdají čtyři průběžné úkoly:

- 1) Předběžný projekt výzkumu
- 2) Výzkumný soubor
- 3) Kódovací kniha a kódovací arch
- 4) Výpočet shody mezi kodéry a reflexe příčin neshody

Průběžné úkoly představují dílčí kroky nutné pro vypracování závěrečného úkolu. Tyto průběžné úkoly studenti vypracují samostatně.

1. Předběžný projekt výzkumu (11. března)

Dokument, v rozsahu do 750 slov, popisuje základní parametry obsahové analýzy mediálních sdělení, na jejíž vypracování student bude pracovat v průběhu semestru. Tento projekt musí obsahovat formulaci tématu, výzkumného problému, cílů analýzy, krátké vymezení základních konceptů, formulaci výzkumné otázky a hypotéz odvozených z literatury. Za úkol lze získat 18 bodů.

2. Výzkumný soubor (1. dubna)

Dokument zahrnující popis způsobu konstrukce výzkumného souboru, včetně formulace kritérií pro zařazení jednotlivých sdělení do analýzy, a jeho odůvodnění. K dokumentu je třeba přiložit složku se soubory, které budou předmětem analýzy. Za úkol lze získat 12 bodů.

3. Kódovací kniha a kódovací arch (25. dubna)

Kódovací kniha má formu strukturovaného seznamu všech sledovaných proměnných, jejich hodnot/kategorií a kódovacích instrukcí (operacionalizované definice proměnných a jejich hodnot). Vedle kódovací knihy je třeba odevzdat kódovací arch ve formátu Excel (*.xls, *.csv). Za úkol lze získat 12 bodů.

4. Výpočet shody mezi kodéry (6. května)

Dokument obsahující krátké odůvodnění volby koeficientu pro vyhodnocení shody mezi kodéry. K dokumentu je třeba přiložit výsledky výpočtu shody mezi kodéry pro každou

sledovanou proměnnou (min. počet kódovaných sdělení je 10). Dosažené výsledky by měly být přinejmenším uspokojivé. Za úkol lze získat 9 bodů. Součástí úkolu je také vypracování zpětné vazby ke kódovací knize kolegy/kolegyně.

Mini-prezentace v hodině (8., 22., 5., 19. dubna, 3., a 17. května)

6 krát v semestru studenti prezentují kolegům výsledky své práce na řešení průběžných úkolů formou mini-prezentace a mají možnost získat zpětnou vazbu. Prezentace nejsou bodově hodnoceny.

Zkrácená osnova kurzu

1. týden (23. února): Úvodní hodina: seznámení s obsahem kurzu
2. týden (1. března): Obsahová analýza: základní východiska, vymezení a aplikace
3. týden (8. března): Konceptní příprava obsahové analýzy. Konceptualizace výzkumného problému a výzkumný design.
4. týden (15. března): Analýza dat v obsahové analýze
5. týden (22. března): Volba sdělení a konstrukce výzkumného souboru
6. týden (29. března): Státní svátek. Výuka se nekoná.
7. týden (5. dubna): Operacionalizace proměnných a volba indikátorů
8. týden (12. dubna): Výuka se nekoná.
9. týden (19. dubna): Tvorba kódovací knihy, formulace kódovacích instrukcí
10. týden (26. dubna): Validita, spolehlivost a shoda mezi kodéry
11. týden (3. května): Obsahová analýza sociálních sítí
12. týden (10. května): Samostatná práce studentů
13. týden (17. května): Prezentace výsledků OA

Osnova kurzu

1. týden (23. února): Úvodní hodina: seznámení s obsahem kurzu

2. týden (1. března): Obsahová analýza: východiska, základní vymezení a aplikace

- definice obsahové analýzy
- epistemologická východiska týkající se textů/obsahů
- typy obsahové analýzy
- možnosti použití a aplikace OA

Povinná literatura:

* Kapitola “Defining Content Analysis as a Social Science Tool” In Riffe, D., Lacy, S., & Fico, F. (2014). Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research. Routledge, Taylor & Francis Group.

Doporučená literatura:

* Kapitola „Conceptual foundation“, zejména podkapitola „Framework“, kapitola „Uses and Inferences“ In Krippendorff, K. (2013). Content analysis: An introduction to its methodology. Los Angeles: SAGE.

* Kapitoly “Analyzing Media Content” a “Patterns in Media Content” In Shoemaker, P. J., & Reese, S. D. (1996). Mediating the message: Theories of influences on mass media content. White Plains, N.Y: Longman.

3. týden (8. března): Konceptní příprava obsahové analýzy. Konceptualizace výzkumného problému a výzkumný design.

- konceptualizace výzkumného problému OA
- jednotlivé složky výzkumného designu OA
- možné typy designů OA

Povinná literatura:

* Kapitola „Designing content analysis” in Riffe, D., Lacy, S., & Fico, F. (2014). Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research. Routledge, Taylor & Francis Group.

Doporučená literatura:

* Kapitola „The Logic of Content Analysis Design“ a podkapitoly „Designing an Analysis“ a „Writing a Research Proposal“ In Krippendorff, K. (2013). Content analysis: An introduction to its methodology. Los Angeles: SAGE.

* Podkapitola „Hypotheses, Predictions, and Research Questions“ In Neuendorf, K. A. (2002). The content analysis guidebook. SAGE Publications.

* Macnamara, J. R. (2005). Media content analysis: its uses, benefits and best practice methodology. Asia Pacific Public Relations Journal, 6(1), 1–34.

4. týden (15. března): Analýza dat v obsahové analýze

- vztah mezi výzkumnou otázkou, hypotézou a technikou analýzy dat
- základní statistické techniky analýzy dat v OA: popisná analýza, sčítání frekvence, průměrné hodnoty, podíly
- analytické postupy pro nalézání vztahů mezi proměnnými

Povinná literatura:

* Kapitola „Data Analysis“ In Riffe, D., Lacy, S., & Fico, F. (2014). Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research. Routledge, Taylor & Francis Group.

Doporučená literatura:

* Kapitola „Results and Reporting“ In Neuendorf, K. A. (2002). The content analysis guidebook. SAGE Publications.

* Kapitola „Analytical/Representational Techniques“ In Krippendorff, K. (2013). Content analysis: An introduction to its methodology. Los Angeles: SAGE.

5. týden (22. března): Volba sdělení a konstrukce výzkumného souboru

- jednotky analýzy a kritéria pro definování jednotek
- časový rámec analýzy
- census a vzorek
- pravděpodobnostní a nepravděpodobnostní výběr
- stratifikovaný výběr, konstruovaný týden
- zdroje mediálních obsahů pro analýzu

Povinná literatura:

* Kapitola „Sampling“ In Riffe, D., Lacy, S., & Fico, F. (2014). Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research. Routledge, Taylor & Francis Group.

Doporučená literatura:

- * Kapitoly „Unitizing“ a „Sampling“ In Krippendorff, K. (2013). Content analysis: An introduction to its methodology. Los Angeles: SAGE.
- * Manganello, J, Franzini A, & Jordan, A. (2008). Sampling Television Programs for Content Analysis of Sex on TV: How Many Episodes are Enough? The Journal of Sex Research, 45(1), 9–16.
- * Hester, J. B., & Dougall, E. (2007). The Efficiency of Constructed Week Sampling for Content Analysis of Online News. Journalism & Mass Communication Quarterly, 84(4), 811–824.

6. týden (29. března): Státní svátek. Výuka se nekoná.

7. týden (5. dubna): Operacionalizace proměnných a volba indikátorů

- operacionalizované definice, pravidla přiřazování čísel
- úrovně měření
- frekvence, významnost
- kategorizace, klasifikační systém
- klasifikace pomocí škály, sémantický diferenciál
- tvorba indexu

Povinná literatura:

- * Kapitola „Measurement“ (zejména str. 60-70) a podkapitola „Concept Definitions and Category Construction“ In Riffe, D., Lacy, S., & Fico, F. (2014). Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research. Routledge, Taylor & Francis Group.

Doporučená literatura:

- * Podkapitoly „Operationalization“ a „Index Construction in Content Analysis“ In Neuendorf, K. A. (2002). The content analysis guidebook. SAGE Publications.
- * Podkapitola „Variables“ in Krippendorff, K. (2013). Content analysis: An introduction to its methodology. Los Angeles: SAGE.

8. týden (12. dubna): Výuka se nekoná.

9. týden (19. dubna): Tvorba kódovací knihy, formulace kódovacích instrukcí

- kódovací kniha
- kódovací instrukce

Povinná literatura:

- * Podkapitoly „Approaches to defining the semantics of data“ a „Records“ in Krippendorff, K. (2013). Content analysis: An introduction to its methodology. Los Angeles: SAGE.

Doporučená literatura:

- * Ilustrace „Sample Codebook“ In Neuendorf, K. A. (2002). The content analysis guidebook. SAGE Publications.
- * Sparks, C. (2017). Journalistic Role Conception and Role Performance: Research Instruments and Data Sets for Hong Kong and Mainland China. Hong Kong Baptist University Library. <http://digital.lib.hkbu.edu.hk/JRP/>

10. týden (26. dubna): Validita, spolehlivost a shoda mezi kodéry

- validita a spolehlivost
- zdroje ohrožení a techniky zvyšování shody mezi kodéry;
- postupy, koeficienty a dostupné online nástroje pro posuzování shody mezi kodéry

Povinná literatura:

* Kapitoly „Reliability“ a “Validity” in Riffe, D., Lacy, S., & Fico, F. (2014). *Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research*. Routledge, Taylor & Francis Group.

Doporučená literatura:

* Kapitoly „Reliability“ a “Validity” in Krippendorff, K. (2018). *Content Analysis An Introduction to Its Methodology* (4th ed.). SAGE.

* Andrew F. H., & Krippendorff, K. (2007). Answering the Call for a Standard Reliability Measure for Coding Data. *Communication Methods and Measures*, 1(1), 77–89.

11. týden (3. května): Samostatná práce studentů

12. týden (10. května): Obsahová analýza sociálních sítí

- Cambridge Analytica skandál: dopady a reakce vědecké komunity
- Etické otázky stahování online dostupných dat pro účely výzkumu
- Představení aktuálních možností získávání dat ze sociálních sítí

Povinná literatura:

* Breuer, J., Kmetty, Z., Haim, M., Stier, S. (2022). User-centric approaches for collecting Facebook data in the ‘post-API age’: experiences from two studies and recommendations for future research. *Information, Communication & Society*.

<https://doi.org/10.1080/1369118X.2022.2097015>

* Mancosu, M., Vegetti, F. (2021). What You Can Scrape and What Is Right to Scrape: A Proposal for a Tool to Collect Public Facebook Data. *Social Media + Society*. 1-11.

<https://doi.org/10.1177/2056305120940703>

Doporučená literatura:

* Bruns, A. (2019). After the ‘APIcalypse’: social media platforms and their fight against critical scholarly research. *Information, Communication & Society*, 22(11), 1544–1566.

<https://doi.org/10.1080/1369118x.2019.1637447>

* Jünger, J., Keyling, T. (2020). Facepager. An application for automated data retrieval on the web. Source code and releases available at <https://github.com/strohne/Facepager/wiki>

13. týden (17. května): Prezentace výsledků OA

- techniky prezentace výsledků OA
- grafy
- tabulace, kontingenční tabulky v OA

Povinná literatura:

* Kapitola „Results and Reporting“ in Neuendorf, K. A. (2002). *The content analysis guidebook*. SAGE Publications.

* Podkapitoly „Tabulations“ a „Cross-Tabulations, associations, and correlations“ in Krippendorff, K. (2013). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Los Angeles: SAGE.